

PRISONERS

THE OBSERVER **WEEKEND**

The Forgotten Prisoners

...tried to build a coalition...
...without trial since Nov-
...1958; and of two white men
...who have equal rights—Ashton
...the sixty-five-year-old miffed
...prisoned in 1961 and the was
...charges...
...to set up insti...
...called courts, are...
...the sort "in the U.S.S.R., - parasitic...
...more than depa...
...into empty...
...the empty...
...travely

मानवअधिकारको संरक्षण र प्रवर्धनका
लागि विश्वव्यापी रूपमा कार्यरत
**एम्नेस्टी
इन्टरनेसनल**

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल : संक्षिप्त जानकारी

परिचय

सन् १९६० ताका पोर्चुगलका दुईजना युवकले स्वतन्त्रताको नाममा टोस्ट गरेको निहुँमा त्यहाँको सरकारले उनीहरूलाई सात वर्ष कैद सजाय तोकेको समाचार बेलायतका स्थानीय पत्रिकाले प्रकाशित गरे । त्यो समाचार बेलायती वकिल पीटर बेनेन्सनले पनि पढ्न पुग्न भयो, जसले वहाँलाई साह्रै चिन्तित तुल्यायो ।

शान्तिपूर्ण तवरले आफ्नो आस्था प्रकट गर्न पाउने नैसर्गिक अधिकारको उपयोग गरेकै निहुँमा बन्दी बनाएर पोर्चुगीज सरकारले ती युवाहरूमाथि अन्याय गरेको र त्यसरी अन्यायमा परेकाहरूलाई न्याय दिलाउन मद्दत नपुर्याएर अरूले समेत उनीहरूलाई बिर्सेको महसुस पीटर बेनेन्सनले गर्नुभयो । फलस्वरूप ती पोर्चुगीज युवा एवं उनीहरूजस्तै अन्यायमा परेका अन्य कयौँ आस्थाका बन्दीहरूको पक्षमा आवाज उठाउन आवाजान गर्दै पीटर बेनेन्सनले बेलायतबाट प्रकाशित हुने अखबार "दी अब्जर्भर" (The Observer) मा २८ मे १९६१ का दिन "बिर्सिएका बन्दीहरू" (The Forgotten Prisoners) शीर्षकको एक लेख प्रकाशित गर्नुभयो । उक्त लेखमा वहाँले लेख प्रकाशित भएकै दिनदेखि "आममाफीका लागि अनुरोध १९६१" (Appeal for Amnesty

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल

- मुख्य कार्यक्षेत्र मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणामा उल्लिखित सबै अधिकार सबै मानवमात्रले बिना कुनै भेदभाव निर्वाध उपभोग गर्न पाउनु पर्दछ भनी त्यसको प्राप्तिका लागि अनुसन्धान तथा अभियान गर्नु ।
- मानवअधिकारका लागि कार्य गर्ने निष्पक्ष र प्रजातान्त्रिक प्रक्रियाबाट सञ्चालित एक अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी अभियान ।
- साधारण व्यक्तिहरूबाट सञ्चालित असाधारण अभियान (Extraordinary movement by ordinary people) जसमा विश्वका कुनै पनि स्थानमा रहेका कुनै पनि वर्गका सर्वसाधारणले कुनै पनि ठाउँमा कुनै पनि पक्षबाट हुने सबै प्रकारका मानवअधिकार ज्यादती र उल्लङ्घनको विरोधमा कार्य गर्दछन् र मानवअधिकार शिक्षा एवं सचेतनाका लागि विविध कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दछन् ।
- सन् १९७७ को नोबेल शान्ति पुरस्कार तथा सन् १९७८ को संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय मानवअधिकार पुरस्कार लगायत विश्वचर्चित पुरस्कार र सम्मानहरूबाट विभूषित ।
- हाल संसारभर १५० भन्दा बढी मुलुकमा ७० लाख भन्दा बढी सदस्य एवं सहयोगीहरू रहेको ।
- नेपाल लगायत ७० भन्दा बढी देशहरूमा कार्यालयहरू रहेको ।
- संयुक्त राष्ट्रसङ्घ, युनेस्को, युरोपियन युनियन, अफ्रिकी युनियन लगायत अन्तर्राष्ट्रिय निकायबाट परामर्शदाता (Consultative Status) को मान्यता प्राप्त गरेको छ ।
- अमेरिकाको न्यूयोर्कस्थित संयुक्त राष्ट्रसङ्घको कार्यालय परिसरमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको पनि UN Representative Office रहेको छ भने बेल्जियमको ब्रसेल्समा यसको European Association Office समेत रहेको छ ।
- मानवअधिकारको क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरूमध्ये विश्वको सबैभन्दा ठूलो (World's Largest) संस्थाको रूपमा चिनिन्छ ।

आवरण फोटो : एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका संस्थापक पीटर बेनेन्सन

राष्ट्रपति डा. रामवरण यादवसँग भेटघाट गर्दै एम्नेस्टी नेपालको प्रतिनिधिमण्डल । २०६५ फागुन (मार्च २००९)

1961) नामक अभियानको थालनी गरिएको उद्घोष गर्नुभएको थियो । उक्त अभियानले विश्वव्यापी रूपमा ख्याति प्राप्त गरेपश्चात् पीटर बेनेन्सन र वहाँका सहयोगीहरूले सो अभियानलाई संस्थागत रूपमा अघि बढाउन सन् १९६२ मा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको स्थापना भएको घोषणा गर्नुभयो । बेनेन्सनले लेख्नुभएको सोही लेख र "अपिल फर एम्नेस्टी १९६१" अभियान नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको स्थापनाको कारक बन्न पुगेको हुँदा लेख प्रकाशित भएको र अभियान थालनी भएको दिन अर्थात् २८ मे १९६१ लाई नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको स्थापना दिवस मानिन्छ । त्यस्तै अभियानको थालनी गर्नुहुने पीटर बेनेन्सन यस संस्थाका संस्थापक हुनुहुन्छ ।

हाल यसले मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्रमा उल्लिखित सबै अधिकारहरू सबै मानवमात्रले बिना कुनै भेदभाव निर्वाध उपभोग गर्न पाउनु पर्दछ भनी त्यसको प्राप्तिका लागि विश्वव्यापी अभियान सञ्चालन गर्दछ ।

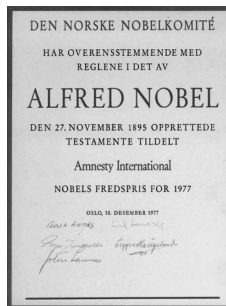
खासगरी मानवअधिकारसम्बन्धी घटनाको अनुसन्धानात्मक काम तथा अभियानलाई प्रभावकारी बनाउन यसले विशेष ध्यान

पुर्‍याउने गर्दछ । संसारभरको मानवअधिकारको स्थिति समेटेर यसले प्रकाशित गर्ने वार्षिक प्रतिवेदन तथा मानवअधिकारसम्बन्धी अन्य प्रतिवेदन एवं यसले व्यक्त गर्ने धारणाले विश्वव्यापी महत्त्व राख्दछ ।

स्थापनाको १६ वर्ष बित्दानबित्दै सन् १९७७ मा प्रतिष्ठित नोबेल शान्ति पुरस्कार तथा सन् १९७८ मा संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय मानवअधिकार पुरस्कारबाट एम्नेस्टी इन्टरनेसनल सम्मानित भएको छ । एम्नेस्टी इन्टरनेसनललाई संयुक्त राष्ट्रसङ्घ लगायतका निकायहरूबाट परामर्शदाताको मान्यता (Consultative Status) प्राप्त भएको छ ।

हाल संसारभर १५० भन्दा बढी देशहरूमा एम्नेस्टीका ७० लाख भन्दा बढी सदस्य र

सहयोगीहरू रहेका छन् भने नेपाल लगायत ७० भन्दा बढी देशमा यसका कार्यालयहरू रहेका छन् । एम्नेस्टी इन्टरनेसनललाई मानवअधिकारको लागि अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा कार्य गर्ने विश्वकै सबैभन्दा ठूलो संस्था (World's Largest Human Rights Movement) को रूपमा चिन्ने गरिन्छ ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको परिदृश्य, उद्देश्य र कार्यक्षेत्र

परिदृश्य

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा मान्यताप्राप्त मानवअधिकारहरू सम्मानित र संरक्षित हुनुपर्दछ भनेर अभियान सञ्चालन गर्ने व्यक्तिहरूको एक विश्वव्यापी अभियान (Movement) हो ।

मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र तथा अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेजहरूमा उल्लेख भएबमोजिमका सबै मानवअधिकारहरू हरेक मानव मात्रले उपभोग गर्न पाएको विश्वको निर्माण नै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको परिदृश्य (भिजन) रहेको छ र यस संस्थाका सबै अभियानहरू त्यसै परिदृश्यको दिशातर्फ उन्मुख रहेका हुन्छन् ।

उद्देश्य

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको परिदृश्यलाई साकार पार्न मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्र तथा अन्तर्राष्ट्रिय संयन्त्रहरूमा उल्लिखित अधिकारहरूको गम्भीर उल्लङ्घनको रोकथाम र अन्त्यका लागि अध्ययन-अनुसन्धान तथा अभियानहरू सञ्चालन गर्नु एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको उद्देश्य रहेको छ ।

कार्यक्षेत्र

स्थापनाकालमा आस्थाका बन्दीको रिहाइ जस्ता केही सिमित कार्यक्षेत्र भएको यस संस्थाले हाल मानवअधिकारको विश्वव्यापी घोषणापत्रमा उल्लिखित सबै अधिकारहरूको विश्वव्यापी रूपमा संरक्षण, संवर्धन र प्रवर्धनका लागि कार्य गर्दछ ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको कार्य

अनुसन्धान

कुनै पनि देश र भूभागमा हुने कुनै पनि प्रकृतिका गम्भीर मानवअधिकार हननका विषयमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले अनुसन्धान गर्दछ । यसका लागि छुट्टाछुट्टै देश र भूभागको अनुसन्धानको काम गर्ने छुट्टाछुट्टै अनुसन्धान टोली रहेको रहेको हुन्छ, जसले आवश्यकताअनुसार स्थलगत भ्रमण, तथ्य सङ्कलन, सम्बन्धित पक्षसँग भेटघाट

२३ जेठ २०७४, काठमाडौंमा एक कार्यक्रममाभ्रमण एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाली आप्रवासी श्रमिकहरूको ज्यादतीयुक्त भर्ना, बेचबिखन र जबरजस्ती श्रमसम्बन्धी प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्दै ।

गरी अनुसन्धान गर्दछ । त्यसरी अनुसन्धान गरी विभिन्न देश तथा भूभागमा भएका मानवअधिकारसम्बन्धी घटना विवरण समेटेर आवश्यकताअनुसार छुट्टाछुट्टै प्रतिवेदनहरू प्रकाशित गरिन्छ । यसका अलावा हरेक वर्ष विश्वभरकै मानवअधिकारको अवस्था समेटेर वार्षिक प्रतिवेदन पनि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले प्रकाशित गर्ने गर्दछ । एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका यी सबै प्रतिवेदनलाई विश्वभर नै ठूलो महत्त्वका साथ हेर्ने गरिन्छ ।

स्थानीय सदस्यले अनुसन्धानात्मक कार्य गर्दैनन्

कुनै देशका एम्नेस्टी इन्टरनेसनलमा आबद्ध सदस्य, समूह र नेटवर्कहरूले स्थानीयस्तरमा वा सम्बन्धित देशमा भएका मानवअधिकार हननका घटनामा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका तर्फबाट अध्ययन अनुसन्धान गर्ने, विज्ञापित जारी गर्ने लगायतका अनुसन्धानात्मक कामहरू गर्न सक्दैनन् ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका स्थानीय सदस्यहरू वा यसमा आबद्ध नेटवर्कहरूले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले सञ्चालन गर्ने मानवअधिकारसम्बन्धी अभियानमा योगदान पुर्याउने काम गर्दछन् । तर उनीहरूलाई एम्नेस्टी इन्टरनेसनललाई प्रतिनिधित्व गर्दै अनुसन्धानको काम गर्ने वा स्थानीय घटनाहरूका सम्बन्धमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका तर्फबाट भनी आफूखुशी धारणा व्यक्त गर्ने अधिकार रहँदैन । मानवअधिकारसम्बन्धी कुनै घटना वा विषयका सम्बन्धमा संस्थाको तर्फबाट अनुसन्धान गरी संस्थागत धारणा बनाउने कामको जिम्मा पाएका एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका व्यावसायिक अनुसन्धानकर्ताहरूले मात्र त्यस्तो काम गर्न सक्दछन् ।

अभियान

मानवअधिकारका सम्बन्धमा गरिएका अनुसन्धानका आधारमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले अभियानहरू सञ्चालन गर्ने गर्दछ । यस्ता अभियानहरू विरोधात्मक तथा प्रवर्धनात्मक दुवै हुने गर्दछ ।

- विरोधात्मक (Oppositional) कार्यअन्तर्गत कुनै पनि राज्य, गैरराज्य वा अन्य पक्षबाट कुनै पनि ठाउँमा कुनै पनि प्रकारले गरिने मानवअधिकार उल्लङ्घन वा ज्यादतीको विरुद्धमा अभियान सञ्चालन गरिन्छ ।
- प्रवर्धनात्मक (Promotional) कार्यअन्तर्गत

भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको सरकारले एम्नेस्टी इन्डिया लगायत परोपकार क्षेत्रमा गरिरहेको दमनको विरोधमा काठमाडौं, लैनचौर-स्थित भारतीय दूतावास नजिक शान्तिपूर्ण प्रदर्शन गर्ने क्रममा प्रहरीको हस्तक्षेप

मानवअधिकार शिक्षा तथा सचेतनाका कार्यक्रम र मानवअधिकारको अवस्था सुदृढ गर्न देशको कानुनी संयन्त्रको विकासका लागि कार्य गरिन्छ ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले निम्न लिखित कामहरू गर्दैन

मानवअधिकारका क्षेत्रमा काम गर्ने यस संस्थाको नीति निर्धारण गर्ने सर्वोच्च निकाय विश्वव्यापी सभा (Global Assembly) ले तयार गरेका नीति बमोजिम एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले आफ्नो काम गर्दछ । केही यस्ता विषय छन्, जसमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल तटस्थ रहन्छ । ती हुन् :

- एम्नेस्टी इन्टरनेसनल कुनै पनि सरकार, राजनीतिक विचार, आर्थिक लाभ वा धर्मको समर्थन वा विरोध गर्दैन ।
- कुनै पनि व्यक्ति वा समूह, जसको अधिकार संरक्षणको लागि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले अभियान गर्दछ, त्यस्ता व्यक्ति वा समूहको आस्था, धर्म, दर्शन वा विचार वा उनीहरूले गर्ने अभियानको समर्थन पनि गर्दैन र विरोध पनि गर्दैन । एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सरोकार भनेको सम्बन्धित व्यक्ति वा समूहको अधिकार हनन भएको छ वा छैन भन्ने मात्र हो ।

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका श्रमिकहरूका सम्मानजनक पुनर्फीकरण विषयमा श्रमिक तथा सरोकारवालाहरूसँग गरिएको कार्यशाला

हिरासतमा राखिएका बङ्गलादेशी फोटो पत्रकार शाहिदुल अलाम र सात वर्ष जेल सजाय सुनाइएका म्यानमार का पत्रकारहरू वा लोन र क्येव स ऊ का शीघ्र रिहाई र सेप्टेम्बर २०१७ मा हत्या गरिएकी भारतीय पत्रकार गौरी लङ्केशलाई न्यायको माग गर्दै प्रदर्शन

- भूमीसम्बन्धी विवादमा धारणा व्यक्त गर्दैन ।
- आफ्नो कामको निष्पक्षता एवं स्वतन्त्रता कायम राख्न एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले मानवअधिकार उल्लङ्घन र ज्यादतीबारे अनुसन्धान र अभियान चलाउन कुनै पनि सरकार र राजनीतिक दलबाट आर्थिक सहायता लिँदैन ।
- मानवअधिकार हननका घटनाहरू र कुन पक्ष वा राष्ट्र बढी/कम हननकर्ता हो भनी तुलनात्मक विश्लेषण गर्दैन ।

सङ्गठनात्मक संरचना

विश्वव्यापी सभा (Global Assembly)

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सर्वोच्च निर्णायक निकाय प्रत्येक वर्ष हुने विश्वव्यापी सभा (Global Assembly) र क्षेत्रीय मञ्च (Regional Forum) हो जसमा प्रत्येक देशका एम्नेस्टी शाखाहरूबाट प्रतिनिधि सहभागी हुन्छन् । यस सभा र मञ्चले नीतिगत

निर्णयहरू लिने गर्दछ । ग्लोबल असेम्ब्ली भन्दा केही समय अघि क्षेत्रीयस्तरमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका शाखाहरूको क्षेत्रीय मञ्च हुने गर्दछ जहाँ एम्नेस्टी शाखाहरूले मानवअधिकारका क्षेत्रीय विषयहरूमा रणनीति निर्माण गर्दछन् ।

पोल्याण्डको वार्सामा २०७५ असार २२ देखि २४ गते आयोजित एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको पहिलो ग्लोबल असेम्ब्लीमा नवनियुक्त महासचिव कुमी नाइडु युवाहरूका साथ ।

अन्तर्राष्ट्रिय बोर्ड

विश्वव्यापी सभा (Global Assembly) बाट प्रत्येक २ वर्षमा अन्तर्राष्ट्रिय बोर्ड (International Board- IB) को चयन गरिन्छ, जसमा १ जना कोषाध्यक्ष र ८ जना सदस्यहरू गरी जम्मा ९ जना चुनिन्छन् । बोर्डले आफूमध्येबाट एक जनलाई अध्यक्ष नियुक्त गर्दछ । बोर्डका पदाधिकारीहरूले स्वयंसेवी रूपमा कार्य गर्दछन् । बोर्डको काम विश्वव्यापी सभा (Global Assembly) का निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्नु र अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको कामको सुपरीवेक्षण गर्नु हो ।

अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सम्पूर्ण कामको सञ्चालन अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय (International Secretariat-IS) बाट हुने गर्दछ, जुन बेलायतको लन्डनमा रहेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय बोर्डले १ जना महासचिव नियुक्त गर्दछ, जसको कार्य एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका गतिविधि सञ्चालन गर्नु एवं ग्लोबल असेम्ब्लीबाट पारित निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्नु हो । अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयअन्तर्गत छुट्टाछुट्टै विभाग रहेका छन् र विश्वभर हाल १५ वटा स्थानमा रहेका सातवटा क्षेत्रीय कार्यालय, लन्डनबाहेक अन्य चार स्थानमा अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयका शाखा कार्यालयहरू र सातवटा राष्ट्रिय कार्यालयहरू रहेका छन् ।

विभिन्न देशमा कार्यालयहरू

विभिन्न देशमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका शाखाहरू (Section) रहेका छन् । यस्ता शाखाहरूले सम्बन्धित

देशमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको कामको संयोजन गर्दछन् । हाल एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नेपाल लगायत ६२ वटा राष्ट्रिय शाखा र संरचनाहरू (Sections and Structures) रहेका छन् ।

स्थानीय समूह र नेटवर्क

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले गर्ने मानवअधिकारसम्बन्धी अभियानमा स्वयंसेवी हिसाबले योगदान दिन इच्छुक व्यक्तिहरूले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सदस्यता लिई स्थानीयस्तरमा नेटवर्क वा समूहहरू गठन गर्दछन् । यसरी एम्नेस्टी इन्टरनेसनलमा आबद्धता लिएका समूह वा नेटवर्कले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले सञ्चालन गर्ने मानवअधिकारसम्बन्धी अभियानको दायराभित्र रही आफ्नै आर्थिक स्रोतको प्रयोग गरी विभिन्न गतिविधि गर्ने गर्दछन् । त्यस्तै स्थानीय सदस्य र समूहहरूले सम्बन्धित देशमा रहेको एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको कार्यालयको खर्च धान्नका लागि आर्थिक योगदान पनि गर्ने गर्दछन् ।

सदस्यता

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नीति स्वीकार गर्ने कुनै पनि व्यक्ति स्थानीय नेटवर्क वा समूहमार्फत् वा सिधै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको राष्ट्रिय सचिवालयबाट सदस्य (Member) बन्न सक्दछन् । स्थानीय नेटवर्क वा समूह वा राष्ट्रिय सचिवालय नभएका देशमा सोभै अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट सदस्यता लिन सकिन्छ । एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सदस्यताको लागि तोकिएको शुल्क तिर्नु पर्दछ र एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको नीति नियमको परिधिभित्र रही कार्य गर्नुपर्दछ ।

आर्थिक स्रोत

यस संस्थाका सदस्य र समर्थकहरूबाट प्राप्त हुने शुल्क, अर्थसङ्कलनका विभिन्न कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने रकम तथा विभिन्न देशमा रहेका राष्ट्रिय शाखाहरूले प्रत्येक वर्ष अनिवार्य रूपमा बुझाउने रकम नै यस संस्थाको प्रमुख आर्थिक स्रोत हो । एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले स्वतन्त्रता र निष्पक्षता कायम

राख्न अभियान सञ्चालन र अनुसन्धानका कामका लागि कुनै पनि सरकार वा राजनीतिक दलबाट आर्थिक सहयोग ग्रहण गर्दैन । (तर मानवअधिकार शिक्षाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न भने हालैका वर्षहरूमा आएर निश्चित प्रक्रिया पूरा गरी निश्चित रकम लिन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ) ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल

नूतन थपलिया

नेपालमा सन् १९६९ मा कानून व्यवसायी नूतन थपलियाले पहिलो पटक एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको स्थापना गर्नुभएको हो । त्यसको केही वर्षपछि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिले सन् १९७१ मा एम्नेस्टी

इन्टरनेसनलको “नेपाल शाखा” (Nepal Section) को मान्यता प्रदान गर्‍यो र संस्थाको पहिलो अध्यक्ष हृषिकेश शाह हुनुभयो । तर तत्कालीन शासन व्यवस्था र परिस्थितिका कारण सन् १९८२ पछि अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको “नेपाल शाखा” (Nepal Section) को मान्यता खारेज गर्‍यो । “नेपाल शाखा” (Nepal Section) को मान्यता खारेज भएपछिका वर्षहरूमा पनि विभिन्न बुद्धिजीवी तथा मानवअधिकार अभियन्ताहरू सौभै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट

सदस्यता लिने, एम्नेस्टी इन्टरनेसनल समूहहरू गठन गर्ने एवं एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले सञ्चालन गर्ने विश्वव्यापी अभियानमा सहभागी हुने क्रम निरन्तर थियो । सन् १९९० मा नेपालमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको राष्ट्रिय कार्यालय स्थापना हुनु पूर्व गठन भएका र हालसम्म कार्यरत एम्नेस्टी इन्टरनेसनल समूहहरूमध्येमा काठमाडौंस्थित समूह-३ र समूह-१८, इटहरी स्थित समूह-६, विराटनगरस्थित समूह-४१ लगायत रहेका छन् ।

विसं. २०४६ (सन् १९९०) को जनआन्दोलनको सफलता एवं प्रजातन्त्रको पुनर्स्थापनापछि नेपालमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको राष्ट्रिय कार्यालय गठनको प्रयास भयो । विसं. २०४७ (सन् १९९०) मा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयको पहलमा एक समन्वयात्मक संरचना (Coordinating Structure) गठन भयो जसको पहिलो संयोजक चित्र निरौला हुनुहुन्थ्यो । त्यसपछि सन् १९९३ मा सो Coordinating Structure लाई अन्तर्राष्ट्रिय कार्यसमितिले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको “नेपाल

मुक्तिनाथ अधिकारी स्मृति दिवस २०१८ मा गरिएको संक्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी कार्यक्रममा एम्नेस्टी नेपालका अध्यक्ष विक्रम ढुकुछुद्वारा सम्बोधन

नारी दिवसमा मानवअधिकार क्षेत्रमा क्रियाशील महिला मा नवअधिकार रक्षकहरूलाई सम्मान

शाखा" (Nepal Section) को मान्यता प्रदान गर्‍यो । एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाललाई नेपालमा कार्यरत संस्थाहरूमध्ये एक अग्रणी मानवअधिकार संस्थाका रूपमा चिन्ने गरिन्छ ।

उद्देश्य

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय संरचनाको एक अङ्ग भएका कारण एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको परिदृश्य, उद्देश्य र मूल आदर्श पनि स्वाभाविक तवरले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय परिदृश्य, उद्देश्य र मूल आदर्शबमोजिम नै रहेका छन् ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले सञ्चालन गर्ने अभियानहरू अन्तर्राष्ट्रिय प्रकृतिको हुने हुँदा त्यस्ता अभियानमा विश्वका विभिन्न मुलुकबाट कार्य अघि बढोस् भनेर विभिन्न देशमा यसले संरचना विस्तार गरेको हुन्छ, जसमध्ये एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल पनि एक हो । अरु संरचनाहरूले भैँ संसारको कुनै पनि कुनामा हुने मानवअधिकार उल्लङ्घन र ज्यादतीका घटनामा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले सञ्चालन गर्ने अभियानमा सहभागी हुनु र आफू मातहतका सदस्यहरूलाई त्यसमा परिचालन गर्नु एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको प्राथमिक काम हो ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल वर्तमानमा

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल वर्तमान अवस्थासम्म आइपुग्दा विभिन्न ३८ जिल्लामा यसका ७८ भन्दा बढी स्थानीय समूह र ५४ युथ नेटवर्कहरू रहेका छन् । यस संस्थामा हाल (डिसेम्बर २०१९ मा) देशभर करीब ८,००० सदस्यहरू रहेका छन् । ती सदस्य र यस संस्थामा आबद्ध स्थानीय समूह र नेटवर्कहरूले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको प्राथमिकतामा परेका अभियानहरूलाई स्थानीयकरण (Localization) गर्दै विभिन्न कार्यक्रमहरू गरिरहेका छन् ।

२३ मङ्सिर २०७४, ६९औँ अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार दिवसको सन्दर्भमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले सञ्चालन गरेको मानवअधिकार सूचना तथा एक्सन डेस्कको राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीद्वारा अवलोकन गरिँदै ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको ५८औं स्थापना दिवस २८ मे का सन्दर्भमा आयोजित "नेपालमा नागरिक र आधारभूत स्वतन्त्रताको वर्तमान अवस्था" (Current State of Civil Liberties and Fundamental Freedoms in Nepal) शीर्षकको प्यानल छलफल

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको सङ्गठनात्मक संरचना

वार्षिक साधारणसभा

वार्षिक साधारणसभा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको नीतिगत निर्णय गर्ने सर्वोच्च निकाय हो । यसमा नेपालभर रहेका समूह एवं निर्माणाधीन समूहका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहन्छ । साधारणसभा प्रत्येक वर्ष बस्दछ ।

नेसनल बोर्ड

साधारणसभाको अन्तरालमा गर्नुपर्ने नीतिगत कामका लागि एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको साधारणसभाबाट ११ सदस्यीय नेसनल बोर्ड निर्वाचन गरिन्छ । दुईवर्षे कार्यकालको सो बोर्डमा अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, महासचिव, उपमहासचिव, कोषाध्यक्ष, महिला सदस्य, युथ नेटवर्क

२४ भदौ २०७३, एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको २५औं वार्षिक साधारणसभाको उद्घाटनमा मन्तव्य तथा शुभकामना दिँदै पूर्व राष्ट्रपति डा. रामवरण यादव ।

सदस्य एवं सदस्यहरू रहन्छन्। नेसनल बोर्डका सबै पदाधिकारीहरू स्वयंसेवी तवरले काम गर्दछन्।

राष्ट्रिय सचिवालय

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका नीति तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्नको लागि राष्ट्रिय सचिवालय रहेको छ जसमा विभिन्न विभागहरू छन्। सचिवालयको प्रमुखमा एक जना निर्देशक रहन्छन्। राष्ट्रिय सचिवालयले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय नीति तथा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको वार्षिक साधारणसभाको निर्णय बमोजिम गतिविधि सञ्चालन गर्ने गर्दछ। यसले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको

अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालय तथा क्षेत्रीय कार्यालयहरू तथा विभिन्न देशका शाखाहरूसँग समन्वयको काम पनि गर्दछ।

स्थानीय समूह तथा युथ नेटवर्कहरू

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको स्थानीय संरचनाका रूपमा नेपालका विभिन्न स्थानमा निर्माणाधीन समूह (Group in formation), समूह (Group) तथा

युथ नेटवर्क (Youth Network) गरी ३ प्रकारका स्थानीय निकायहरू (Local Entities) रहन्छन्। एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल अन्तर्गतको "समूह" को मान्यता पाउनु अघि "निर्माणाधीन समूह" का रूपमा काम गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ।

निर्माणाधीन समूहको आबद्धताको मान्यता प्राप्त गर्न एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सदस्यता लिएका कम्तिमा ५० जनाका तर्फबाट निवेदन दिनु पर्दछ। त्यस्तै युथ नेटवर्कको आबद्धता लिन चाहेमा एम्नेस्टी नेपालको युथ नेटवर्क सदस्यता लिएका कम्तिमा पनि ५० जनाको तर्फबाट एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालमा निवेदन दिनु पर्दछ।

सदस्य

संस्थाको विधान र उद्देश्यहरूको पालना गर्दै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अभियानमा सहयोग पुर्याउन चाहने व्यक्तिलाई आस्था, धर्म, वर्ण, लिङ्ग, उत्पत्ति तथा भाषा आदिको आधारमा कुनै विभेद बिना एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको सदस्यता प्राप्त हुन्छ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालले निम्नबमोजिम तीन प्रकारको सदस्यता प्रदान गर्दछ। ती सबै सदस्यताको अवधि दुई वर्षको हुने गर्दछ, जसलाई सदस्यताको अवधि समाप्त हुनुअघि सहजै नवीकरण गर्न सकिन्छ।

(क) समूहगत सदस्य

नेपालका विभिन्न स्थानमा रहेका एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालमा आबद्ध स्थानीय समूह वा निर्माणाधीन समूहको सफारिसमा समूहगत सदस्यता प्राप्त गर्न सकिन्छ। समूहगत साधारण सदस्यको सम्बन्धित एम्नेस्टी इन्टरनेसनल समूहमा र सम्बन्धित समूहमार्फत् एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता रहन्छ।

समूहगत सदस्यता प्राप्त गर्ने विधि

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालमा आबद्ध समूहअन्तर्गत सदस्य बन्न चाहनेहरूले आफ्नो नजिकमा रहेका एम्नेस्टी इन्टरनेसनल समूहको सफारिसमा सदस्यता लिन सक्दछन्। यसका लागि सदस्यता

फाराम भरेर तोकिएको शुल्कसहित सम्बन्धित समूहमा बुझाएपछि सम्बन्धित समूहले राष्ट्रिय सचिवालयमा पठाउँछ र राष्ट्रिय सचिवालयले सदस्यता प्रदान गर्दछ ।

(ख) युथ नेटवर्क सदस्यता

संस्थाको विधान र उद्देश्यहरूको पालना गर्ने तथा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको निर्णय प्रक्रियामा सहभागी हुन नचाहने १४ देखि २५ वर्षसम्मका व्यक्तिलाई युथ नेटवर्क सदस्यता प्रदान गरिन्छ ।

युथ नेटवर्क सदस्यता प्राप्त गर्ने विधि

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालमा आबद्ध युथ नेटवर्क अन्तर्गत सदस्य बन्नेहरूले आफ्नो नजिकमा रहेका एम्नेस्टी इन्टरनेसनल युथ नेटवर्कको सिफारिसमा सदस्यता लिन सक्दछन् । यसका लागि सदस्यता फाराम भरेर तोकिएको शुल्कसहित सम्बन्धित युथ नेटवर्कमा बुझाएपछि सम्बन्धित नेटवर्कले राष्ट्रिय सचिवालयमा पठाउँछ र राष्ट्रिय सचिवालयले सदस्यता प्रदान गर्दछ ।

(ग) समर्थक सदस्य

संस्थाको विधान र उद्देश्यहरूको पालना गर्दै संस्थाको अभियानमा सहयोग पुर्याउन चाहने तर निर्णय प्रक्रियामा सहभागी हुन नचाहने १६ वर्ष र सोभन्दा

माथिको नागरिकले एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको समर्थक सदस्यता प्राप्त गर्न सक्दछन् ।

समर्थक सदस्यता प्राप्त गर्ने विधि

समर्थक सदस्यता प्राप्त गर्न तोकिएबमोजिमको सदस्यता फारम भरी शुल्कसहित एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको राष्ट्रिय सचिवालयमा बुझाएपछि त्यस्तो सदस्यता प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

पुनरावेदन समिति

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका कुनै समूह अत्यन्त निष्क्रिय भएमा वा समूहले कार्यक्षेत्र उल्लङ्घन गरेमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको विधान, नियमावली एवं कार्यविधिमा तोकिए बमोजिमको सफाइको मौका दिने लाग्यतका प्रक्रिया पूरा गरी राष्ट्रिय बोर्डले समूह खारेज गर्न सक्दछ । त्यस्तै सदस्यहरूले पनि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको कार्यक्षेत्र एवं विधान विपरीत कार्य गरेमा सदस्यताबाट निष्काशन गर्न सकिन्छ । तर त्यसरी गरिएको समूह विघटन वा सदस्यबाट निष्काशनसम्बन्धी निर्णय चित नबुझेमा त्यस्ता निर्णयउपर पुनरावेदन सुन्न एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालमा पुनरावेदन समितिको व्यवस्था रहेको छ । राष्ट्रिय बोर्ड जस्तै पुनरावेदन समिति पनि हरेक २-२ वर्षमा साधारणसभाबाट निर्वाचित हुने गर्दछ ।

आर्थिक स्रोत

अन्तर्राष्ट्रिय कार्यालयको जस्तै एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको पनि आर्थिक स्रोत यसका सदस्य, दाता तथा शुभचिन्तकहरूबाट प्राप्त हुने आर्थिक सहयोग नै हो । यसका अलवा बेलाबखत सञ्चालन गरिने अर्थसङ्कलनका कार्यक्रमहरूबाट प्राप्त हुने रकम एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको थप आर्थिक स्रोत हो ।

यसैगरी अभियान एवं कार्यालय सञ्चालनका लागि केही रकम एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय सचिवालयबाट प्राप्त हुँदै आएको छ ।

एम्नेस्टी नेपालका संस्थापक नुतन थपलियाद्वारा काठमाडौँ-स्थित केन्द्रीय कारागारको पुस्तकालयको लागि पुस्तक हस्तान्तरण

नेपालको नयाँ खाद्य
अधिकार तथा खाद्य सम्प्रभूता
कानूनमाथि एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको
विश्लेषणसहितको सुभाषपत्र कृषि
तथा पशुपन्छी विकास मन्त्री
चक्रपाणी खनाललाई बुझाउँदै

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय अभियान 'मेरो शरीर मेरो अधिकार' (My Body My Rights) को विश्वव्यापी प्रारम्भ (Global Launch) का लागि नुवाकोटको समुन्द्रटारमा आयोजित विशेष कार्यक्रममा सो अभियानमाथि प्रकाश पाउँदै एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका महासचिव सलिल सेट्टी । २०७० फागुन (मार्च २०१४)

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल अभियान

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल अभियानमुखी संस्था हो । यसले सञ्चालन गर्ने अभियानका कारण कयौँ मानिसहरू मानवअधिकार हनन्बाट बचेका थुप्रै उदाहरणहरू छन् । मानवअधिकार ज्यादती एवं उल्लङ्घन रोक्न एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले सम्बन्धित पक्षलाई दबाब सिर्जना गर्दछ भने मानवअधिकारका विषयमा जनचेतना अभिवृद्धिका लागि पनि यसले कार्य गर्दछ ।

कुनै पनि स्थानमा भएका गम्भीर मानवअधिकार हननका विषयमा एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले अभियान गर्दछ । त्यस्ता घटना र एम्नेस्टी इन्टरनेसनलले सञ्चालन गर्न लागेको अभियानका बारेमा आफ्ना सदस्य र समर्थकहरूलाई जानकारी गराउँदै त्यस्ता मानवअधिकार हननका घटनामा अभियान गर्न अनुरोध गर्दछ । तत्पश्चात् खासगरी सदस्य

प्रथम पराक्रमी मेरो
जन्म भएको ठाउँको जेलघान्नामा प्रताप
दुःखान्त यस स्थानले हुने योगदान
गरेको कुरा हाम्रो आज्ञासिद्ध
इतिहासले नतमस्तक हु।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलद्वारा विगतमा आस्थाका बन्दी घोषित
नेपाली कांग्रेसका संस्थापक नेता तथा भूतपूर्व प्रधानमन्त्री कृष्णप्रसाद भट्टराई

मन्त्रीपरिषद्का तत्कालीन अध्यक्ष खिलराज रेग्मीसँग भेटघाट गर्दै
एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालका प्रतिनिधिहरू । २०७० बैशाख (मे २०१३)

र समर्थकहरूले सम्बन्धित अधिकारीलाई पत्र लेख्ने, प्रदर्शनहरू गर्ने, भेटघाट गर्ने लगायतको विधिबाट अभियान गर्दछन् । यसरी गरिएको

अभियानका कारण गम्भीर मानवअधिकार सङ्कटमा परेका मानिसहरूले त्यसबाट पार पाएका कयौं उदाहरणहरू छन् ।

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल सदस्य, तथा स्थानीय समूह तथा युथ नेटवर्कहरूको काम

सदस्यको काम

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल एउटा यस्तो संस्था हो जो मूलतः सदस्यहरूको सक्रिय सहभागिताका आधारमा आफ्नो लक्ष्यमा पुग्न अग्रसर छ । एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका सदस्यहरूको केही मुख्य कामहरू निम्नबमोजिम छन्:

- एम्नेस्टी इन्टरनेसनलद्वारा सञ्चालन गरिने मानवअधिकारसम्बन्धी विभिन्न अभियानमा सहभागी हुनु ।
- मानवअधिकार हननको जोखिममा परेकाहरूका तर्फबाट सम्बन्धित अधिकारीलाई चिठी लेख्नु ।

- एम्नेस्टी इन्टरनेसनललाई आर्थिक सहयोग प्रदान गर्नु ।
- स्थानीय राजनीतिज्ञ र सञ्चार जगतलाई एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको धारणाका बारेमा अवगत गराउनु ।

स्थानीय समूह तथा युथ नेटवर्कहरूको काम

एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका सदस्यहरूले आफूलाई नजिक पर्ने समुदायमा खुलेको समूह वा युथ नेटवर्कसँग आबद्ध भई काम गर्न सक्दछन् । मूलभूत रूपमा स्थानीय समूह वा युथ नेटवर्कले गर्ने कार्यहरू निम्न प्रकार छन् :

(क) अभियानसँग सम्बन्धित कार्य

- एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको योजनामा आधारित विभिन्न कार्यक्रमहरू स्थानीयस्तरमा आयोजना गर्नु ।
- एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका विभिन्न सञ्जालसँग आबद्ध भई काम गर्नु ।
- मानवअधिकार र एम्नेस्टी इन्टरनेसनलका बारेमा जनचेतना बढाउनु र सार्वजनिक कार्यक्रमहरू गर्नु ।

श्रीलङ्काको सरकारले मृत्युदण्ड ब्युताउन लागेको विरोधमा एम्नेस्टी नेपालका सदस्यहरूद्वारा प्रदर्शन

(ख) व्यवस्थापकीय कार्य

- एम्नेस्टी इन्टरनेसनलको अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय विधान, निर्देशिका, निर्वाचित निकायले गरेका निर्णयबमोजिम कार्य गर्नु ।
- आफ्नो अभियानमा राजनीतिक निष्पक्षता र स्वतन्त्रता कायम गर्नु ।
- निष्पक्ष, खुला र स्वतन्त्र तवरले अभियानहरू सञ्चालन गर्नु ।
- नियमित बैठक र आवश्यकताअनुसार अन्य बैठक राख्नु ।
- प्रत्येक वर्ष वार्षिक साधारणसभा गर्नु ।
- नेटवर्क वा समूहमा भएका आयव्ययको पारदर्शी तवरले लेखा राख्नु र त्यसको लेखापरीक्षण गराउनु ।
- आवश्यकताअनुसार विभिन्न कामहरूका लागि विभिन्न संयोजकहरूको नियुक्त गर्नु ।
- सदस्यहरूलाई एम्नेस्टी इन्टरनेसनल र मानवअधिकारका बारेमा प्रशिक्षण दिनु ।
- आवश्यकताअनुसार अन्य व्यवस्थापकीय र कार्यालयीय कामहरू गर्नु ।

राइट फर राइट्स अभियान २०१८ मा मानवअधिकार दिवस (डिसेम्बर १०) को दिन युवा सदस्यहरू जनमानसलाई मानवअधिकार अभियानमा संलग्न गराउँदै

(ग) अर्थसङ्कलन

अर्थसङ्कलन अभियान सञ्चालनको अभिन्न पाटो भएकाले एम्नेस्टी इन्टरनेसनलमा

१८ बैशाख २०७३, एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल रु. एक लाखको तेज-तीर्थ राष्ट्रिय लोकतन्त्र-शान्ति पुरस्कार २०७३ द्वारा सम्मानित ।

आबद्ध स्थानीय नेटवर्क वा समूहको अर्को महत्त्वपूर्ण काम अर्थसङ्कलन हो । एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालमा आबद्ध हुने कुनै पनि स्थानीय समूह वा नेटवर्कलाई एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालबाट नियमित अनुदान प्राप्त हुँदैन र एम्नेस्टी इन्टरनेसनल त्यसरी नियमित अनुदान दिने खोनर एजेन्सी पनि होइन । तसर्थ स्थानीय नेटवर्क वा समूह सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने आर्थिक स्रोत जुटाउन अर्थसङ्कलनका कार्यक्रमहरू गर्नु एम्नेस्टी इन्टरनेसनल समूह र युथ नेटवर्कको अर्को महत्त्वपूर्ण काम हो ।

२७ असोज २०७४, पूर्व प्रधानन्यायाधीश श्री सुशीला कार्कीलाई एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपालको मानार्थ सदस्यता प्रदान गरिँदै ।

महिला मानवअधिकार रक्षकहरूको समर्थनमा पाल्पामा आयोजित १३औं युथ मेलाको दौरानमा 'फोटो स्टन्ट'

प्रकाशक

एम्नेस्टी
इन्टरनेसनल

एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल शाखा
एम्नेस्टीमार्ग, वसन्तनगर, बालाजु
पो.ब.नं. १३५, काठमाडौं, नेपाल ।
फोन नं. ००९७७-१-४३६४७०६/४३६५४३१
फ्याक्स नं. ००९७७-१-४३५४९८७

✉ info@amnestynepal.org

🌐 amnestynepal.org

📱 amnesty.nepal

📧 amnestynepal

**AMNESTY INTERNATIONAL
INTERNATIONAL SECRETARIAT**

Peter Benenson House
1 Easton Street

WC 1X 0DW, London

Phone: +44 20 74135500

Fax: +44 20 79561157

website: www.amnesty.org